

Kuntalaisaloite koskien Alakylän kuntoportaita

44/10.03.01/2022

Vapsivlk 01.12.2022 § 72

(Lisätietoja: liikuntasihteeri puh. 040 573 1123)

Alakylän kyläyhdistys ry ja Palotievan Pojat ry ovat laatineet yhteisen aloitteen koskien kuntoportaiden rakennuttamista. Yhdistykset esittävät, että Kittilän kunta rakennuttaisi kuntoportaat Alakylän koulun välittömässä läheisyydessä sijaitsevaan Rakkavaaran rinteeseen. Yhdistykset katsovat, että koulun pihapiirissä sijaitsevat kuntoportaat palvelisivat sekä koululaisliikuntaa että myöskin kyläläisten omaehtoista kuntoa. Aloite on kokonaisuudessaan esityksen oheismateriaalina.

Porrastreenin suosio on kovassa kasvussa ja kuntoportaita on viime vuosina rakennettu kiihtyvään tahtiin eri puolille Suomea. Alakylän kyläyhdistyksen ja Palotievan Poikien aloitetta voidaan siis pitää varsin ajankohtaisena. Kuntoporrasharjoittelu on maksuton, tehokas ja eritasoisille kuntoilijoille soveltuva liikuntamuoto. Porrastreeni vastaa ylämäkiharjoittelua, mutta tasaisen ja tukevan alustan ansiosta porrastreeni on huomattavasti turvallisempi vaihtoehto. Kuntoporrasharjoittelu kehittää lihaskuntaa, sydän- ja verenkiertoelimistöä, tasapainoa sekä nivelten liikkuvuutta.

Kuntoportaille ei ole olemassa erillisiä rakennusohjeita, joten niiden toteuttaminen on jokseenkin vapaata. Yleiset rakennusmääräykset sekä hyvän rakentamisen käytänteet koskevat kuitenkin myös kuntoportaita. Lähtökohtaisesti kuntoportaat saa rakentaa maanomistajan luvalla ja useimmissa tapauksissa portaat tehdään kappaletavarasta paikan päällä.

Kuntoportaiden kokonaiskustannukset määräytyvät mm. portaiden perustamistavan, käytettävien materiaalien ja työmenetelmien sekä portaiden koon mukaan. Portaiden materiaalina voidaan käyttää terästä, betonia, kiveä tai puuta. Näistä materiaalivaihtoehdoista puu on yleisin, edullisin sekä helpoiten työstettävissä. Kuntoportaiden perustamistapaan on kiinnitettävä huomiota, sillä portaiden perustukset vaikuttavat merkittävästi kuntoportaiden käyttöikänsä. Perustamistapavaihtoehtoja on useita ja niihin kaikkiin liittyy omat erityispiirteensä. Perustamistavan valintaan vaikuttavat esimerkiksi käytettävissä oleva budjetti, maastonmuodot sekä maaperän routivuus. Kuntoportaat vaihtelevat suuresti sekä pituudeltaan että askelmäärältään. Kuntoportaiden on oltava leveydeltään vähintään 1,50 metriä, jotta

portaissa mahtuu kohtaamaan vastaantulijan sekä ohittamaan edellä menevän. Kaiteiden asentaminen molemmin puolin portaita on perusteltua turvallisuussyistä johtuen. Lisäksi kuntoportaiden yhteyteen on syytä rakentaa levähdystasanne penkkeineen.

Kuntien asiakirjoista käy ilmi, että edullisimmillaan kuntoportaat maksavat noin 20.000 euroa (alv 0). Kuntoportaiden rakennuttamiseen on mahdollista hakea liikuntapaikkarakentamisen valtionavustusta, joka on enintään 30 prosenttia hankkeen arvonlisäverottomasta kustannusarviosta. Toinen varteenotettava vaihtoehto on toteuttaa kuntoporrashanke yhteistyössä Leader Tunturi-Lappi ry:n kanssa. Leader Tunturi-Lappi ry:n yleishyödyllisten investointihankkeiden tuki on 65 prosenttia. Yleishyödyllisten investointihankkeiden tavoitteena on lisätä paikallisten asukkaiden hyvinvointia esimerkiksi lähiliikuntapaikkoja rakentamalla. Yleishyödyllinen investointihanke voi olla suuruudeltaan enintään 50.000 euroa.

Alakylän lisäksi kuntoportaita on toivottu myös Kaukoseen sekä Paartoselkään. Liikuntatoimi esittää, että kylien kuntoportaita koskeva kehittämiskokonaisuus valmistellaan vuoden 2023 aikana. Liikuntatoimi selvittää yhteistyössä kyläläisten kanssa, että millaiset kuntoportaat kuhunkin kohteeseen kannattaisi toteuttaa. Lisäksi liikuntatoimi selvittää yhteistyössä kyläyhdistysten kanssa, että voisiko kuntoporrashankkeita edistää kyläyhdistysvetoisesti Leader-rahoitusta hyödyntäen.

Sivistystoimenjohtaja:

Vapaan sivistystyön lautakunta esittää kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että

- 1) kylien kuntoportaita koskeva kehittämiskokonaisuus valmistellaan vuoden 2023 aikana.
- 2) kunnanhallitus toteaa kuntalaisaloitteen loppuun käsitellyksi.
- 3) kunnanhallitus lähettää kuntalaisaloitteeseen laaditun vastauksen edelleen tiedoksi kunnanvaltuustolle.

Päätös:

Esitys hyväksyttiin.
